

25-ЛІТТЯ
НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ
В КАНАДІ

о. П. Божик

ЗБІРКА
ІВАНА ЛУЧКОВА

— Печатня —
ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ
Йорктон, Саск.
— Серпень, 1938 —

о. П. Божик

ПЕРЕГЛЯД НАШОЇ ПРАЦІ

“Прийшов пан тих слуг і зробив з ними обрахунок.” Мат. 25, 19.

Кожде підприємство робить перегляд своєї праці продовж певного часу, щоби знати, як далеко пішло вперед. Так роблять банки, кооперативи і купці. Так робить кожний господар, що працює на рилі.

Так і ми робимо, що працюємо у Винниці Христовій—хочемо знати наш духовний скарб, що ми осягнули на поселенню, відколи закинули плуга в божественну борозну в Новім Краю. Особливо від заложення нашої Дієцезії, яка цього року святкує 25-літний ювілей.

Інтересований читач побачить поважний поступ нашої Дієцезії, який дає нам запоруку дивитися вперед на краще наше завтра. Згори зазначаємо, що в подробицях про всі наші осяги ми не сказали, щоби не робити книжечки великою і коштовною.

Читайте любі читачі про все те, що в цій книжечці написано—радійте нашими здобутками, бо вони ваші рідні, які роблять нас поважними і культурними. Горніться до своєї Української Католицької Церкви і тих наших заведень, що злучені з Церквою, бо лише тоді будемо мати силу і значіння серед наших співгорожан.

о. П. Божик

Виннигег, Канада — в дeнь Непорочного
Зачаття Матері Божої, 1937 р.

Перші Скиби і Робітники

“Організація людей скріплює а віра в Бога душу обновляє.”

Як лише прибули українці в Канаду, відчували сильно чужину і це викликало в них правдиву християнську братерську любов. Одні одним помагали в праці і ділилися последнім куском хліба. Такої любови досі ніхто тут не бачив, хіба мали її перші християни. Всі чули себе невинними і близькими, мов малі діти.

Так було кілька літ. Потім релігійне сектанство, про яке поіменно **не варта споминати**, викликало між українцями таку сильну ненависть, що годі це описати. Де сходилися українці, зараз починалася сварка про те, “котра віра ліпша.” Були часті випадки, що фармарі відмовляли подорожним напоїти коні зі своєї керниці і нічліг лише тому, що подорожні були тої віри, в якій приїхали до Канади.

І в місті було нелучше. Сусіди не хотіли сусідських дітей пустити на своє обійстя лише тому, що родичі дітей не хотіли відсту-

пити від Церкви. Правдива віра затерялася, упадала мораль та ниділи добрі обичаї.

Серед такого розгардіяшу та духовних злиднів, самотні українські католицькі священники з тими вірними українцями католиками, які не далися потягнути у вир сектантів і держалися віри своїх батьків, творили народну цілість. Однак найгірше лихо полягало в тім, що священників було замало а через те в початках не можна було собі дати ради з хмарою протестантських пасторів, російських духовних і соціалістів.

Першим українським католицьким священником в Канаді був о. Нестор Дмитрів 1897 р. зі Злучених Держав, який однак в Канаді довго не задержався і вернув назад до Стейтів. Потім в 1898 р. прибув до Канади о. Іван Тимкевич, але нужда вигнала його з Канади. Відїзджаючи мусів лишити власний плац, бо негоден був навіть заробити на удержання такі ще бідні були рідкі наші поселенці. 1899 р. прибув зі Стейтів о. Дамаскин Поливка і він щиро займався долею наших нечисленних ще тоді поселенців. Він то з добрими людьми зорганізував нашу першу парохію в Канаді і придбав для неї площу, де нині у Виніпегу стоїть так звана "Мала церква." Але лихі люди і зависть

не дали йому докінчити діла— польський священник з парохії св. Духа, котра якраз тоді стала будувати костел, о. Вацлав Куляви постарався, щоби нашому священникові унеможливити побут в Канаді. Поляки хотіли, щоби всі наші люди помогли їм будувати костел на Селкирк вулиці — але наш священник zorganizував людей для будови власної церкви. Так на самих перших початках наше священство боронило наших людей від зазіхань чужинців і організувало наших людей до творчої праці на добро грядучих поколінь.

Старанням і щирим трудом о. Поливки прийшло до будови першої нашої церкви в Канаді в місті Виніпегу під покровом св. о. Николая — яка пізніше прийняла назву св. Володимира і Ольги, а яка знаходиться досі на розі вулиць Стела і МекГрегор. Церква була невеличка, могла помістити сорок стоячих людей, збудована з дощок. Пізніше її розбудовано і обложено цеглою. Та церква стоїть досі та тішиться своїми 365 членами, які несхитно стоять під прапорами своєї церкви від перших почаків нашого організованого життя в Канаді.

Року 1901 прибув до Канади з Галичини о. Василь Жолдак, секретар Митрополита Андрея Шептицького, як візитатор, що мав

зложити звіт Митрополитові про те, як живуть канадійські українці, кілько їх є та яке є запотребовання священиків. Після того, як о. Жолдак зложив звіт Митрополитові, **1902 р. прибули до Канади перші три Отці Василіяни: Созонт Дидик, Плятонід Філяс і Іван Строцький.** Разом з ними прибули чотири Сестри Служебниці: Амброзія, Енеліда, Таїда і Ізидора. Згодом стали прибувати з Галичини більше священиків, монахів і світських, а також Сестри Служебниці. **До 1910 р. було в Канаді всіх шістнацять священиків і 25 Сестер.**

Першим священиком Чина Отців Редемптористів що прибув 11. жовтня 1899 р. для праці між нашим народом в Канаді, був о. **Ахіль Делярій**, який згодом зорганізував монастирі в Йорктоні і Айтуні та понад 40 церковних громад в Манітобі і Саскачевані між 1904 і 1923 роками. Праця о. Делярія була незрівнана на ті часи—десятки і сотки миль їздив він волами серед найтяжчої непогоди, часто в голоді. Подібно працювали всі наші світські священики та Отці Василіяни.

Які відносини були тоді та які вони лишилися досі, свідчить це, що 21 марта 1935 р. застрілив кулею з револьвера о. Альберта Дельфоржа, ЧНІ. в монастирі в Йорктоні,

прихильник кудриківської секти · Стефан Іляш, коваль з Гудів, Саск.

о. Ахіль Делярий, ЧНІ.

Коли пишемо оцю книжечку всіх українських католицьких священиків є 85 і 130 Сестер. Душпастирі обслуговують церковні громади а Сестри займаються школами і лічницями. Крім того Сестри виготовляють церковну утвар для наших церков і тим робом зберігають та удосконалюють найкращі взори українського мистецтва.

Голова Вселенської Церкви Ратує Українців в Канаді

“Без мене не можете нічого робити.” Ів. 15, 5

Те, про що ми сказали в попереднім уступі, було лише предтечею того, що сталося пізніше. Більша праця в Канаді почалася доперва від приїзду до Канади Митрополита Шептицького під осінь 1910 р. Митрополит, це людина високих поглядів та знання. Він знає організацію всіх європейських народів, знає всі бажання української душі, аристократ, прямий потомок українських князів, з трома науковими титулами, чернець, великий прихильник бідних та жертводавець на українські цілі.

Він зарядив так, щоби українці в Канаді встоялися. В Канаді Митрополит звидів важніші українські осередки Монреал, Торонто, Виніпег, Едмонтон і Венкувер. Про наші справи переговорив з урядом в Оттаві та розглянув статистику, щоби знати, кільки є українців в Канаді. Говорив з робітниками і фермерами і так виробив собі основний погляд про долю одних і других.

Невдовзі потім написав приступну книжечку для наших людей п.з. "Памятка канадійським русинам," в якій пояснив поселенцям, як мають поступати в цій країні, кого слухати а кого стерегтися, щоби в чужім краю затримати національне і духовне обличча. Повертаючи до Львова через Рим зложив звіт з подорожі Голові Вселенської Церкви Папі Пієві Х про стан і духовні потреби канадійських українців. Неоспірним бажанням і потребою нашого поселення було мати **власного Єпископа**, щоби ми змогли встоятися серед моря чужинців та всіляких напастий.

Цю саму потребу потвердив перед Папою 1911 р. о. Делярий з Йорктону.

Місія Митрополита в Канаді мала для українців великанське значіння— політичне, духовне і народне. Поселенці зрозуміли, що вони не кинені на ігру судьби в чужім краю. Побачили на власні очі, що є хтось з великих людей, що ними журиться, дає напрямки в організації, переговорює в їх пільгу з урядом Канади —стали громадно покидати російське православія і англійське сектанство та гуртуватися назад біля своєї Української Католицької Церкви.

В наслідок митрополичих відвідин пов-

став наш часопис “Канадійський Русин” 1911 року, який пізніше змінив назву на “Канадійський Українець” і став осередком думки поселенців і речником духовного та політичного їх життя. Він пояснював поселенцям вартість народної єдності в одній, але сильній організації, чого другі групи та часописі не голосили — та відганяв від нашого народу різних завертиголов, які розбивали українців на секти та партії.

Епископ Никита Будка

Першим українським католицьким Епископом в Канаді став Преосвященний Никита Будка, який прибув до Виннипеґу в грудні 1912 року. Українська нива пордсла колючими будяками, з яких прийшлося її чистити, щоби могла родити пшеницю. Працею, витревалістю і словом Божим засівав душі повірених собі вірних, українців католиків. Їздив всюди по Канаді, кликав українців до злуки і згоди, пояснював вартість Католицької Церкви і одної, але сильної української організації. Підірвавши здоровля, покинув Канаду 1927 року і вернув до Рідного Краю,

до Львова, де знаходиться тепер як помічник Митрополита Андрея.

На час побуту Єпископа Будки в Канаді припадає найбільше булювання церков і забезпечення їх правно. **Єпископ виробив в уряді чартер**—себто таке право, щоби наша церква на все остала нашою. Право власності забезпечене навсе для тих, що її будували. Церква, збудована українцями католиками, навсе залишиться українською католицькою.

Наші вороги ширили чутки, що не треба інкорпорувати церков, бо треба буде платити великі податки на Папу і кардиналів. Інші знова говорили, що Папа і французи заберуть церкви для себе. Це туманство було однак блахманом, щоби ним баламутити українську прилюдну опінію. Але Єпископови справляло досить труднощів, щоби впорядкувати Дієцезію. Богато часу і енергії змарновано, заки люди прийняли чартер. Однак це була найбільша праця Єпископа і найрозумнійший розсудок вірних через прийяття чартеру, що став основою організації. Без чартеру організація не могла б істнувати та розвиватися, подібно як фармар без контракту на свою ниву.

Епископ Василій Володимир Ладика, ЧСВВ.

На місце Епископа Никити Будки Апостольська Столиця назначила Преосвященного Василя Володимира Ладику, ЧСВВ з осідком у Виннипеґу, де перебував попередній Епископ. **Урядування Преосвященного Василя почалося 21 липня 1929 року.** Епископ виїмково щирий українець і працьовитий, який має передумані пляни у праці, більше буває в дорозі в організаційних справах, чим дома. Він сильно закріпив стан Дієцезії, здисциплінував деякі громади та священників та завів повний лад. Року 1932 побудував епископську палату, коштом сорок тисяч доларів, чим підніс в очах чужинців свою повагу і всіх українців. Епископ однак живе самий дуже скромно, уміє привязати до себе священників і відповідно на них впливати.

Преосвященний Ладика виробив вступ кандидатам на священників в різних католицьких Семінаріях Канади, де вони разом з англійськими, французькими, німецькими та іншими студентами мають нагоду пригляну-

тися, як поводяться та думають інші народи та які в них психічні прояви, що дуже потрібне для душпастиря в нинішніх часах. Рік річно перебуває кілька канадійських студентів на студіях в Римі і у Львові, де вони мають нагоду познакомитися зі св. Столицею, з її старинними пам'ятками і Рідним Краєм. Богатом студентам бідних батьків, яким бракує гроша на удержання синів на студіях Єпископ помагає матеріально, аж доки не стануть душпастирями. Коли пишемо цю книжечку, всіх студентів що готовляться до душпастирства, є 65, як слідує:

В Духовних Семінаріях в Канаді	25
В Римі	2
У Львові	5
Василіянських схолястиків в Мондері	<u>33</u>
Всіх	65

Уряд українського католицького Єпископа в Канаді це дуже важний чинник для поселенців. Єпископом Голова Вселенської Церкви підніс українців не лише в Канаді, але й поза нею. Папа доказав урядом Єпископа, що в Канаді є українці, як окрема одиниця серед інших народів — що вони

Преосвященний Кир Волод. Василій Ладика, ЧСВВ.
Епископ Українців Католиків Канади

зрівноважені, не безбатьченки, якими можуть володіти гультіпаки та тягнути на всі боки, хто куди хоче.

Такої популярності українці не зробили б для себе навіть многими зборами, протестами і рішеннями, що зробив один Вселенський Голова через уряд українського Єпископа! Про се скаже більше будучий історик.

Наші Здобутки і Придбання

“Як по поведенню доньки і сина пізнати матір і батька, так по будівлях і організації пізнати нарід.”

Господь Бог допоміг нам українцям католикам придбати свої рідні заведення, якими кріпимося духовно та просвітно і сміло глядимо у певну нашу будучність.

Українці православні розбиті на шість різних православій з окремими урядами, між собою гризуться і догоряють, мов та ватра на прерії. Погасають також ті українці, які дали себе пірвати ріжним протестантським сектам, бо й вони не мають одного фронту, ані одного думання. Ми українці католики світимо, як зірка на небі, бо маємо

цілість, один фронт і одно релігійне думання. За це нехай буде невисказана подяка Всевишньому за Його опіку над нами і за те, що нас причислив до правдивої Католицької Церкви.

ЦЕРКОВНІ БУДИНКИ І ГРОМАДИ

Числимо в Канаді 359 релігійних осередків, церков і місій. Всіх парохів маємо 85 осіб, які обслуговують триста тисяч вірних, що розкинуті по всіх канадійських провінціях, від Галіфаксу до Венкуверу. Деякі церковні будинки так гарні і громади так чисельні, що ними гордивсяб кождий культурний нарід.

Духовенство представляється так:

Єпископ	1
Світських священиків	41
Отців Василіян	29
Отців Редемптористів	12
Отців Облятів	2
Разом	<u>85</u>

По провінціях душпастирі представляються так:

Прері, Ман. подібна до церкви в Мавнтейн Ровді. Будував також о. Пилип Ру, ЧО. — коштом \$50,000 — містить три тисячі людей. Будівля представляється найкраще зі всіх мійських будинків.

Але завершенням творчости о. Ру є **церква в Кукс Крік, Ман.**, що може змістити **десять тисяч людей**. Будинок величавий, з цегли, заліза, каміння і цементу. **Будує і викінчує незрівнаний о. Пилип Ру.** Цю церкву оцінюють на \$400,000. Це базиліка з великою осередною копулою, до котрої веде шість широких сходів. На кінці сходів находиться велика вхідна площа з цементу, що може помістити 150 людей. На площі стоїть шість цементових колюмн, за ними величаві двері до церкви. Будівля має 150 вікон. Під церквою є пивниця, де можна відбувати сходи́ни. Чужинці не можуть надивитися на будівлю.

До великих будівель належить також новозбудована **мурована церква у Виндзор, Онт.**, дві церкви у Виніпеґу, в Торонто, Онт., в Йорктоні і Альвені, Саск., та Мондері, Альта. У многих оселях вірні розбирають старі, убогі церкви, які збудували на початках поселення а на їх місце ставлять нові, гарнійші і вигіднійші, після новочасних вимог.

НАРОДНІ ДОМИ

Майже всюди при церквах у містах і на фармах знаходяться власні Парохіяльні Доми, де наші люди відбувають свої збори, улаштовують театральні представлення і концерти. Де нема ще Парохіяльного Дому вживають пивниці під церквою. Такі пивниці просторі і добре збудовані вистають високо понад рівень землі та творять самі для себе вигідну домівку. **Всіх Парохіяльних Домів маємо в Канаді 87.** В праці всюди замітна кооперація вірних зі священником.

В Парохіяльних Домах міститься Рідна Школа, Читальня та інші товариства. В котрих місцях знаходяться ці Доми, скільки вони мають членів та яка їх праця, не подаємо в подробицях задля малого об'єму книжечки. Маємо однак на увазі лише ті Народні Доми, які існують в злуці з нашою Церквою.

* * *

ЗАПОМОГОВІ ТОВАРИСТВА

Найстарше і найповажніше Запомогове товариство св. о. **Николая** є у **Виннипеґу**. Зорганізоване 1905 року. Має 27 відділів в

Канаді і 2,300 членів. Готівки \$154,000. Членська вкладка виносить \$1.10 в місяць. За се член дістає в часі слабости \$5.00 тижневої заповоги до 65 року життя і в разі смерти посмертне \$450.00. Товариство має домініяльний чартер, підтягнене під асекураційне право держави, видає поліси, є контрольоване державою, яка заповручує правильність виплат.

Друге з ряду заповогове товариство **св. Івана Милостивого** є у Виніпеґу. Заложене 1911 року Членів 450, членська вкладка виносить на рік один доляр. В часі слабости доповоги жадної, тільки посмертне, від кожного члена один доляр, дістає родина помершого. Товариство має свою домівку на розі вулиць МекҐрегор і Стела, готівки має \$18,000

Третий з черги є **Союз Українських Брацтв** в Торонті, Онт. Заложений 1926 року, має шість відділів на сході Канади. Членів 350, готівки \$12,000. Членська вкладка 50ц. в місяць. Доповога хорому \$6.00 в тиждень. Посмертного \$270.00 дістає родина.

* * *

РЕЛІГІЙНО-НАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ БУК

Брацтво Українців Католиків Канади повстало літом 1932 а статутово зорганізовано його на з'їзді в Саскатуні в грудні 1932 року.

Від Нового Року 1933 БУК видає власний місячник "Бюлетень," що 1938 р. перемінився на двотижневник "Будучність Нації". Редактором від початку є о. Ст. Семчук. Всі члени БУК-а дістають за свою вкладку, яка виносить одного доляра на рік, Будучність Нації.

Попри це БУК видає популярні книжечки, як заходить спромога і потреба. Досі видано чепурненькі книжечки таких заголовків:

- 1) Життя і навернення св. Володимира
- 2) Канада, мій Рідний Край
- 3) Кров за віру
- 4) Більшовизм, катівня народу
- 5) Чорна рука, двома виданнями
- 6) Хрещення України

Всі ці книжечки розійшлися в кількості 14,000 примірників.

Окремо БУК видав летючки:

- 1) Програма БУК-а
- 2) Наше відношення
- 3) Ідеологія
- 4) Податок чи дарунок
- 5) Конечність доброї преси

Летючки видано накладом кільканацять тисяч і всі розійшлися.

Видано також статут.

З нагоди з'їздів БУК-а видаються кожодчасно стяжки, пам'ятні листки. Прегарна є відзнака БУК-а — два хрести на кленовім листку Канади.

БУК устроює окружні і провінціональні з'їзди — досі таких з'їздів більше трицять. Всіх членів понад 2,000 — відділів 71. Відділи є мужеські, жіночі, юнацькі і дівочі.

Заходом БУК-а повсталала **бурса БУК-а ім. о. Маркіяна Шашкевича в Саскатуні**, що має власний будинок під числом 304—4 вулиця. Управителем бурси є від початку **п. Осип Прийма**.

В бурсі знаходить повне удержання і виховання понад трицять студентів, що виростають тілом і духом на наших будучих світських провідників в Канаді.

Бук є організація народно-релігійна, понадпартійна, неполітична, понадкласова. Гаслом БУК-а є: "Праця для Канади є праця

для України.”

Виразником ідейних напрямків БУК-а є:

Католицька Релігія,
Українська Культура,
Канадійська Державність.

БУК діяльно об'єднує всі українські творчі організації, надаючи напрям і почин всій творчій праці українців в Канаді, на релігійно-національним полі. Перевів це головню о. др. Василь Кушнір у Виннипеґу.

ВИЩІ І НИЩІ ШКОЛИ

Всіх наших Рідних Шкіл є 73, учать Сестри Служебниці або дяковчителі, під доглядом місцевих священиків.

У Виннипеґу істнує школа св. о. **Николая**, побудована коштом \$30,000. Рівень навчання рівнається англійським “Вищим школам,” під наглядом іспитованих Сестер учительок. Будинок з цегли, вісім клясовий. Свідоцтва, видані школою, признає держава. Збудована при діяльній допомозі французького архієпископа Лянжвена. Подібну школу мають наші Сестри в Мондері, Йорктоні і Айтуні. В цих школах, крім приписаних наук в англійській мові, вчать української мови словом і письмом. Часто Сестри улаштовують з дітьми концерти і театральні представлен-

ня.

В Мондері знаходиться новіціят Отців Василян в двох гарних будинках, що коштують разом \$50,000. При новіціяті є школа, де вчуться сироти та прихожі ученики.

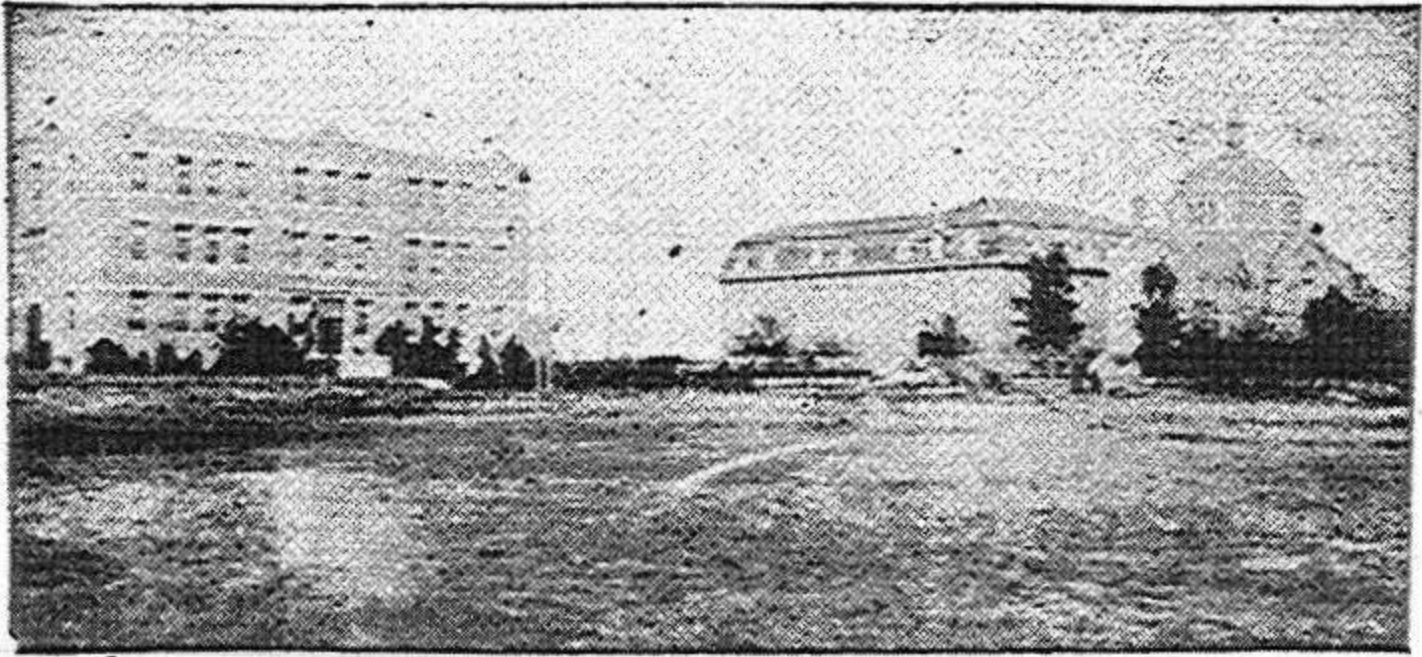
В Йорктоні, Саск. знаходиться подібна школа Отців Редемптористів, а при ній Ювенат. Там є також колегія св. Йосифа, на три поверхи, з цегли, вартости \$150,000, під управою Братів Християнських Шкіл. Наука ведеться по правилам прилюдних Високих Шкіл, свідоцтва є признані урядом.

В Саскатуні є бурса БУК-а, під управою Осипа Прийми. Учні ходять до Високих Шкіл міста а в бурсі мають додаткове навчання українського словом і вправою.

МОНАСТИРІ

Находяться у Виніпегу, Монтреалі, Едмонтоні, Мондері, під проводом Отців Василян а в Айтуні і Йорктоні під проводом Отців Редемптористів. Богослуження є правильно кожного дня. Щорічно відпусти стягають до монастирів многі тисячі людей. В монастирях перебувають місіонарі, які своїми науками підчас св. Місій відновляють релігійне життя наряду.

Колегія св. Йосифа, Монастир і Церква ОО. Редемптористів в Йорктоні, Саск.

СИРОТИНЦІ

Є їх чотири. В Йорктоні для дівчат, в Айтуні для хлопців. В Мондері і Едмонтоні сиротинці мішані — діти живуть в однім сиротинці, тільки в окремих світлицях. Сиротинці ведуть Сестри Служебниці — цього року будують Ювілейний Сиротинець в Айтуні, Саск., який вже на укінченню.

ДІМ ДЛЯ СТАРЦІВ

Находиться в Комарні, Ман. — 50 миль на північ від Виніпегу, на фармах, під доглядом Сестер. Започатковано осінню, 1937 року.

ЛІЧНИЦІ

Одна лічниця в Мондер, коштом \$75,000 друга у Велингдон, Альта. коштом \$30,000. Лічницями управляють Сестри Служебниці, при помочі українських доглядачок.

Конечно відчувається потреба нашої лічниці у Виніпегу, де постійно перебуває по ріжних лічницях міста пересічно яких 150 наших хорих.

ВАРТІСТЬ ТИХ ПРИДБАНЬ

Грошева вартість всіх українських католицьких церков, шкіл, монастирів, лічниць і Народних Домів з уладженням буде виносити **десять мільонів доларів!** Зваживши, що чужий край і чужий нарід окружає нас своїм богацтвом та культурою наче великий корабель мале судно— то наші придбання з духового і народного боку величезні!

Колиби не Голова Вселенської Церкви, що надав нашим поселенцям Єпископа, що би при помочі священників і Сестер Служебниць організували і працювали для народу та не двотисячлітна випробована католицька організація, на якій та вся праця оперлася— тих придбань напевно не було би, а натомісць було би розбиття, розсварена та розірвана на

ріжні православія та секти українська розпо-рошена і безголовна імiграція.

Зближається 50 лiт українського побуту в Канаді. Українська Католицька Церква зберегла народну цілість українців в Канаді. Інакше не булоб ніодної поважної будівлі, ані громади — ми булиб в стані свічки, що сама себе пожирає в огні і поволі гасне. Але так не є і не буде завдяки нашій Церкві.

ПРЕСА

“Канадійський Українець”, якого видавали у Виніпегу, перестав виходити 1929 року. Появився другий часопис “Українські Вісти” в Едмонтоні, який продовжує працю КУ. Часопис виходить раз на тиждень, на 8 сторін друку, 16 x 24 і в многих тисячах примірників розходитьсь між українцями.

В Йорктоні, Саск. Отці Редемптористи мають свою друкарню, під управою о. В. Осадця, ЧНІ., в котрій друкуються всі видання БУК-а, Будучність Нації, наш двотижневник, перший того рода в Канаді. Отці Редемптористи видають свій місячник “Голос Спасителя”, а також щорічно календар на 160 сторін друку.

Окремо видано катехитичні писання о. Дмитра Гаврилюка, ЧНІ. в Йорктоні, ка-

техизм і молитвенник, перші того рода в Канаді, **о. Антона Лугового** з Виннипеґу.

В Мондері, Альта, Отці Василяни мають нову друкарню, на якій друкується другий наш двотижневник в Канаді **“Світло,”** а також приступні книжечки релігійного змісту, як писання **о. Ніля Саварина, ЧСВВ** п. з. **“Чи є Бог?”** і **“Який є Бог,”** **“Людина,”** ітд.

1927 року вийшла перша того рода книжка **“Церква українців в Канаді”** на 350 сторін друку, що є прямо ревеляційним матеріалом для будучого історика і необхідним підручником для кожного, хто цікавиться життям нашого народу в Канаді. Автор є **о. П. Божик**, котрий дістав многі признання за свою працю.

Крім цього працюють пером **о. др. В. Кушнір**, котрий стало співредагує **Будучність Нації**, **о. Андей Трух, ЧСВВ**, **о. др. Марко Романович, ЧСВВ**, редактор **“Світла,”** **о. Никола Копяківський, ЧНІ**, редактор **“Голосу Спасителя,”** **Василь Дикий**, редактор **“Українських Вістей,”** **Осип Прийма**, що видає Програми БУК-а і **“Студентський Дзвін”** і многі інші, котрих праці щедро розписані по наших часописах і календарях.

Чого Нам Треба в Канаді?

“Лише ті народи здобувають світ і оточення, які мають відповідні заведення і з них черпають животну воду до життя.”

З того, що ми досі сказали про нашу Українську католицьку організацію в Канаді і про наші придбання, видно, що організація зачеркнена розумно і сильні підвалини під неї поставлено. Однак цих здобутків замало. Треба їх більше, щоби промовляли про нашу культуру і свідомість. **Треба ще:**

1) У Виннипеґу гарної катедри, яка зверталаб на себе увагу гарним стилем і окрасою внутрі. Тут живе наш Єпископ і 25,000 українців. Не маючи відповідної катедри виглядаємо убого. Нічо не промовляє про нашу велич і силу, прямо на очах, перед чужинцями.

2. У Виннипеґу повинна бути українська лічниця, в якій гомонілаб наша мова і хорий почувався, що він дома, серед своїх. Світлиці повинніб бути уладжені на наш лад, з нашими образами історичних осіб і подій. Повиннаб там бути каплиця, в котрій кожного

ранку наш священник відправлявби Службу Божу і опікувався душевним станом хорих.

3) Треба ще у Виннипеґу, але це вже дальший плян, мати **Українську Бурсу**, де виховувалисьби наші студенти на добрих членів нації і віруючих. Дальше повинні бути у Виннипеґу наш **Музей** і допроваджена до порядку та поширена **Бібліотека Івана Боберського** з яких молодь нашого народу пізнавалаби нашу культуру. Також повинна бути наша **Авдиторія** на 2,000 сиджень, де українці католики моглиб зійтися всі спільно з нагоди великих річниць і де молодь малаби відповідне місце на свої підприємства. Треба мати у Виннипеґу свій **часопис**, по можности двічі на тиждень а стреміти до того, щоби став щоденником.

І так воно вже булоби, колиб не те, що цілий час треба було боротися за українську цілість з ріжними схизмами і сектами. На борбу з тим хаосом зужито 75% нашої енергії і часу.

Та надії на краще ніяк не тратимо! Прийде той час, коли українці зрозуміють, що тільки під крилами нашої Матері Церкви жде нас велика будучність. **І вернуть всі до одної родини, одної любови, щоби було Одно Стадо і Один Пастир!**

ранку наш священник відправлявби Службу Божу і опікувався душевним станом хорих.

3) Треба ще у Виннипеґу, але це вже дальший плян, мати **Українську Бурсу**, де виховувалисьби наші студенти на добрих членів нації і віруючих. Дальше повинні бути у Виннипеґу наш **Музей** і допроваджена до порядку та поширена **Бібліотека Івана Боберського** з яких молодь нашого народу пізнавалаби нашу культуру. Також повинна бути наша **Авдиторія** на 2,000 сиджень, де українці католики моглиб зійтися всі спільно з нагоди великих річниць і де молодь малаби відповідне місце на свої підприємтя. Треба мати у Виннипеґу свій **часопис**, по можности двічі на тиждень а стреміти до того, щоби став щоденником.

І так воно вже булоби, колиб не те, що цілий час треба було боротися за українську цілість з ріжними схизмами і сектами. На борбу з тим хаосом зужито 75% нашої енергії і часу.

Та надії на краще ніяк не тратимо! Прийде той час, коли українці зрозуміють, що тільки під крилами нашої Матері Церкви жде нас велика будучність. **І вернуть всі до одної родини, одної любови, щоби було Одно Стадо і Один Пастир!**